

La premsa de Catalunya i el País Valencià vistes de molt a prop

La Universitat de València acull la presentació del “Llibre Blanc de la Premsa Comarcal i Local” i “Periodisme contra les cordes”, dos obres sobre els mitjans de proximitat.

Lucía Márquez

El periodisme local i comarcal és un factor clau per entendre la societat de Catalunya i el País Valencià. Les seues característiques, evolució i el panorama a què s'enfronten en l'actualitat, reflecteixen de manera precisa el passat, present i les opcions de futur de tot un poble. És just amb aquest esperit que el passat 23 de febrer es presentaren a la Universitat de València dos llibres que reflexionen al voltant del periodisme de proximitat. El primer d'ells, el “Llibre Blanc 2010 de la Premsa Comarcal i Local catalana d'informació general i amb difusió de pagament”, a càrrec de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC). Es tracta d'una anàlisi rigorosa sobre els mitjans que abasta el període de 2004 a 2009 i ha estat realitzada per Celestino Manzano i Enric Yarza, així com també els professors Jaume Guillaumet i Joan M. Corbella. A continuació, es va presentar “Periodisme contra les cordes”, un estudi del periodista, historiador i investigador Francesc Martínez sobre les publicacions locals i comarcals al País Valencià.

Tant a la presentació d'ambdós llibres, com al col·loqui posterior amb els assistents, la majoria d'ells estudiants de Periodisme i Comunicació Audiovisual, participaren el president de l'ACPC, Estevanis Alcover, l'assessor de l'entitat, Pere Font i Grasa, i l'autor de Periodisme contra les cordes, el periodista, historiador i investigador, Francesc Martínez. A més, l'acte va comptar amb la participació del vicedegà de la facultat de Filologia, Traducció i Comunicació i professor de periodisme, Francesc Andreu Martínez Gallego, qui va actuar com a mestre de cerimònies i moderador.

Els escenaris que dibuixen ambdues obres resulten antitètics. Així, en el context de premsa local de Catalunya és possible trobar un sector periodístic robust, que compta amb 133 publicacions entre diaris, revistes i setmanaris, dóna treball a unes 2800 persones i és líder a 38 de les 42 comarques catalanes. En contrast, el panorama valencià mostra una premsa que, segons ens indica el llibre de Martínez, “viu contra les cordes de la inanició, és un sector feble i minoritzat”. De fet, tot i que existeixen vora 179 mitjans en valencià, són les publicacions en castellà les que dominen les audiències i les de major estructura empresarial.

Sens dubte, la política i la llengua van ser les grans protagonistes del col·loqui entre periodistes i estudiants. De fet, el primer alumne a participar, va comentar que, a ulls d'ell, la premsa local valenciana està molt polititzada i va voler preguntar a Pere Font i Grassa si en el cas de les publicacions de Catalunya també es dóna esta situació. No obstant això, Font va comentar que més que una premsa polititzada, el que es troba als xicotets municipis catalans són periòdics “que van amb o contra l'alcalde”. En eixe sentit, Francesc Martínez va apuntar que la possible politització de la premsa local i comarcal valenciana es deu a “la polarització de la societat i a una dreta que no és precisament de centre” i que actua “amb gran bel·ligerància en allò relatiu a la qüestió idiomàtica”. Seguint amb aquesta línia, va subratllar que el secessionisme lingüístic “perjudica els interessos valencians, no solament socials, sinó també els econòmics en sectors com l'editorial o l'audiovisual”.

Una altra de les preguntes reflexionava sobre la raó per la qual dins l'Associació de la premsa local catalana s'exclouen les publicacions gratuïtes, que no existien quan aquesta va nàixer, mentre que dins la valenciana sí hi formen part de l'entitat. Quant a això, Francesc Martínez assenyalà que l'associacionisme al País Valencià és “un acte de resistència” i que en un context d'aïllament polític és necessari que els mitjans gratuïts i els de pagament “facen pinya perquè si no ens unim, serem molt més invisibles i marginats”.

Poc després, una estudianta, malgrat que va comentar estar ficant-se “en camisa d'onze vares”, va preguntar si l'ús de la llengua al País Valencià no està també molt polititzat: “sembla que tots els que parlen valencià hagen de ser radicals i la llengua no puga centrar-se en temes culturals”, va explicar. Francesc Martínez va contestar a la seua pregunta amb un altre interrogant: “qui fa més política, nosaltres, tot dedicant-nos a la premsa en valencià o aquells que ens marginen per escriure en la nostra pròpia llengua i que tanquen TV3?”. “La marginació política d'un idioma és racisme cultural, xenofòbia”, sentencià. “No pots tenir cultura sense un marc polític adequat, no som aliens al que ocorre, cal lluitar per un marc ideal”, va afegir Alcover.

Un dels temes que més interessaven als estudiants era la publicitat que inclouen els mitjans de comunicació d'ambdues associacions. Per als periodistes, estos anuncis són “un factor consubstancial al material que has de publicar”. “O imposes una subscripció molt alta o has d'incloure publicitat, no hi ha més”, comentaren els representats d'ACPC. Amb tot, van destacar que, per sobre de la publicitat, es troba “el codi ètic”. “Hem estat vetat per El Corte Inglés durant cinc anys per haver denunciat un problema que hi va haver a Cornellà i nou sense anuncis de La Caixa”, afegiren. De la mateixa manera, Francesc Martínez va reivindicar el paper de la publicitat als mitjans recordant que moltes publicacions valencianes “han mort per manca de publicitat institucional. Han mort a causa de la política”.

Les relacions entre la premsa local en castellà i en català també formaren part del debat, tot i que Pere Font i Grassa indicà que a Catalunya no es contemplen com “un enemic o una competència”, perquè senzillament “no hi ha mitjans en castellà, amb l'excepció del Diari de Tarragona i del de Terrassa”. En canvi, Francesc Martínez assenyalà que eixa convivència si ocorre al País Valencià on, al seu parer, “els mitjans en castellà no són enemics, ni deuriem ser-ho, sinó que devem unir esforços en un futur”.

I, com no podia ser d'una altra manera, els estudiants aprofitaren l'ocasió per manifestar la seua inquietud respecte de les possibles eixides professionals de la premsa local i comarcal, moment en què Alcover i Martí va anunciar la creació de la plataforma “Joves periodistes”. Es tracta d'una iniciativa en línia mitjançant la qual els estudiants o acabats de llicenciar poden enviar els seus reportatges, de manera que l'Associació puga distribuir-los entre els seus mitjans i facilitar així la seua publicació. A més a més, va informar que l'Associació planeja establir un conveni amb la Universitat de València per oferir pràctiques als estudiants als mitjans de comunicació locals de Catalunya.